

2.6.1941 Tarihli ve 4060 Sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Bütçe - Plan Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/631; M. G. Konseyi : 1/596)

(D. Meclisi S. Sayısı : 376)

T. C.

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-3397 (1/631) 3915

Konu : Kanun Tasarısı.

9 Eylül 1983

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 8 Eylül 1983 tarihli 159 uncu Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 2.6.1941 Tarihli ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1436/01387

22 Şubat 1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.2.1983 tarihinde kararlaştırılan «2.6.1941 Tarihli ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

6 Haziran 1941 tarih ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 466 ncı maddesi uyarınca «bankalar» ve «şirketler» ayırmaya mecbur oldukları «karşılıklar» ve «ihtiyatlar» mukabilinde Devlet İç İstikraz Tahvili almaya zorunlu tutulmuşlardır.

18.6.1947'de yürürlüğe giren 5072 sayılı Kanun ise 4060 sayılı Kanunun bazı maddelerine yeni bir uygulama biçimi getirmiş, bazı maddelerini de yürürlükten kaldırmış olmakla birlikte sistemde gerek Kanunun kapsamı gerekse uygulama yönünden önemli bir değişiklik getirmemiştir.

4060 sayılı Kanun, Bankalar ve Şirketlerin Kanunî ihtiyat ve karşılıklarının Devlet İç İstikraz Tahvili almak suretiyle kullanılmaları zorunluluğunu getirdiği halde, bu zorunluluğa uymama halinde yalnızca Bankalar için uygulanacak müeyyideler açıklanmış, Şirketler için herhangi bir müeyyide getirilmemiştir. Bunun sonucu olarak da söz konusu Kanunlar şirketler yönünden işlerlik kazanamamıştır.

27.1958'de yürürlüğe giren 7129 sayılı Bankalar Kanunu, 36 ve 37 nci maddelerinde, Bankaların kanunî ihtiyat ve karşılıklarını nasıl kullanacaklarını ayrıca hükme bağlamış; 68 ve 69 uncu maddeleri ile de Bankaların bu mükellefiyetlerini yerine getirmemeleri halinde uygulanacak müeyyideleri açıklamıştır. 31.8.1979 tarihinde yürürlüğe giren 28 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 2 nci maddesi ile de bu müeyyidelere bağlanan cezalar artırılmıştır. Bu durumda 4060 ve 5072 sayılı Kanunlar Bankalar açısından yürürlüklerini yitirmişlerdir.

Şirketler yönünden 4060 ve 5072 sayılı Kanunların işlerlik kazanabilmeleri için 2171 sayılı Yetki Kanunu çerçevesinde, 28.9.1979 günü, «4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanunun 5072 sayılı Kanunla Değişik 1 ve 4 üncü Maddeleri ile 9 uncu Maddelerinin Değiştirilmesine ve bu Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine İlişkin, (32 sayılı) Kanun Hükmünde Kararname» yürürlüğe konulmuştur. Bu Kararnamede, Anonim ve Limitet Şirketlerin, Türk Ticaret Kanununun 466 ncı maddesi uyarınca ayırmak zorunda oldukları Kanunî yedek akçelerin tamamını Devlet İç İstikraz Tahvillerine yatırarak kullanacakları, bu mükellefiyeti yerine getirmeyen şirket ilgililerinin 50.000.- TL.'den az olmamak üzere ağır para cezasına çarptırılacağı öngörülmüştür.

Ancak, 32 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname, Yasa Organınca, Hükümet görüşü doğrultusunda reddedilmiş ve 27.11.1982 günlü Resmî Gazetede yayımlanan 2714 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmıştır.

Böylece 4060 ve 5072 sayılı Kanunların öngördüğü, şirketlerin kanunî ihtiyatlarını ve karşılıklarını Devlet İç İstikraz Tahvilleri almak suretiyle kullanmaları hükümlerinin zorlayıcı unsurları olan 32 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile getirilen müeyyideler yürürlükten kalkmış ve bu Kanunlar işlerliklerini yeniden yitirmişlerdir.

Yukarıda değinildiği gibi Bankalar Kanunu da Bankalara ilişkin kısımları özel olarak düzenlediğinden, 4060 ve 5072 sayılı Kanunlar Bankalar açısından da bir işerliğe sahip değildiler.

Bu durumda, Yasama Organı ile Hükümetin ilke olarak karşısında bulunduğu 4060 ve 5072 sayılı Kanunların hukuken yürürlükten kaldırılması zarureti doğmuş bulunmaktadır.

Ayrıca piyasa ekonomisinin gelişmesinde şirketleşmenin önemli bir yeri olması ve şirketlerin, günümüz ekonomik koşullarında kaynak ve finansman sıkıntısı içinde buldukları göz önünde tutulursa, özellikle de Türkiye'de sağlıklı bir sermaye piyasasının kurulması, sermaye şirketlerinin gelişmesiyle yakından ilgili bulunduğundan, söz konusu Kanun Hükmülerinin Anonim ve Limitet Şirketler yoluyla faaliyet gösterilmesini engelleyeceği ve diğer şirketler lehine haksız rekabete yol açacağı olgusu karşısında 4060 ve 5072 sayılı Kanunların yürürlükten kaldırılması ekonomik bir gereklilik olarak da ortaya çıkmaktadır.

Uygulamada işerliği kalmayan 4060 ve 5072 sayılı Kanun Hükmülerinin, sık sık, gerek şirketleri, gerekse idareyi gereksiz yere meşgul etmesi ve değinilen ekonomik gereklilikler nedeniyle yürürlükten kaldırılmasının uygun olacağı düşüncesiyle ekli Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

T. C.

Millî Güvenlik Konseyi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 1/596

Karar No. : 265

15 Eylül 1983

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 8 Eylül 1983 tarihli 159 uncu Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen ve 9 Eylül 1983 tarihinde Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulan «2.6.1941 Tarihli ve 4060 Sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzca incelenmiştir.

Tasarı, 6 Haziran 1941 tarihli ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile bu Kanunun bazı maddelerini değiştiren, bazı maddelerini de yürürlükten kaldıran 18.6.1947 tarihli ve 5072 sayılı Kanunun işlerliklerini kaybetmeleri nedeni ile yürürlükten kaldırılmalarını öngörmektedir.

Bİlindiği üzere, bankalar ve şirketler 6 Haziran 1941 tarih ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 466 ncı maddesi uyarınca ayırmaya mecbur oldukları karşılıklar ve ihtiyatlar mukabilinde Devlet İç İstikraz Tahvili almaya zorlandılar. 4060 sayılı Kanun bu zorunluluğu getirdiği halde, bu zorunluluğa uymama halinde yalnızca bankalar için uygulanacak müeyyideler açıklanmış, şirketler için herhangi bir müeyyide getirilmemiş, bunun sonucu olarak da söz konusu kanunlar şirketler yönünden işlerlik kazanamamıştır.

2.7.1958'de yürürlüğe giren 7129 sayılı Bankalar Kanunu, bankaların kanunî ihtiyat ve karşılıklarını nasıl kullanacaklarını ve bu mükellefiyetlerini yerine getirmemeleri halinde uygulanacak müeyyideleri açıklamış, 31.8.1979 tarihinde yürürlüğe giren 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile de bu müeyyidelere bağlanan cezalar artırılmış, bu durumda 4060 ve 5072 sayılı Kanunlar bankalar açısından geçerliliklerini yitirmişlerdir.

28.9.1979 tarihinde yürürlüğe giren 32 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 4060 ve 5072 sayılı Kanunlara anonim ve limitet şirketler yönünden işlerlik kazandırılmış ancak 32 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2714 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılması sonucu bu Kanunlar işlerliklerini yeniden kaybetmişlerdir.

Bu durumda 4060 ve 5072 sayılı Kanunların hukuken yürürlükten kaldırılması zarureti doğmuştur.

Uygulamada işlerliği kalmayan ve yürürlükte kalmasında yarar bulunmayan 4060 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerini yürürlükten kaldıran tasarı Danışma Meclisi Genel Kurulundan geldiği şekliyle Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Konseyinin onayma arz olunur.

Başkan

Hüsnü KÜÇÜKAHMET

E. Amiral

Başkan Yardımcısı

Haşmet YURTAL

Tuğgeneral

Kâtip Üye

Tahsin EKİNCİ

Mly. Yb.

Üye

Güven BOŞGELMEZ

Üye

Mehmet KÂMILOĞLU

Üye

Doğan KAYRAN

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2.6.1941 Tarihli ve 4060 Sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2.6.1941 tarihli ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DANIŞMA MECLİSİNİN
KABUL ETTİĞİ METİN

2.6.1941 Tarihli ve 4060 Sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2.6.1941 tarihli ve 4060 sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ
BÜTÇE - PLAN KOMİSYONU
METNİ

2.6.1941 Tarihli ve 4060 Sayılı Yüzde Beş Faizli Hazine Tahvilleri İhracına Dair Kanun ile Ek ve Değişikliklerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

7.2.1983

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztürk

Devlet Bakanı
M. Özgünes

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdeş

Devlet Bakanı
S. R. Pasin

Adalet Bakanı
C. Mentek

Millî Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
A. B. Kaşaoğlu

Millî Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Gümrük ve Tekel Bakanı
Prof. Dr. A. Bozer

Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. M. Aysan

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
M. Turgut

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
F. İlkel

Kültür ve Turizm Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Prof. Dr. A. Samsunlu

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide